

Sturen op schoon water

Slotsymposium Monitoring Stroomgebieden

Dorothee van Tol-Leenders
15 november 2011

Aanleiding

Commissie Spiertz II (2000):

- Constatering: gebrek aan gegevens die inzicht geven in de nutriëntenbelasting van de bodem en de kwaliteit van het oppervlaktewater op stroomgebiedniveau
- Advies: minimaal 10 jaar proces- en modelonderzoek en monitoring op stroomgebiedniveau

Het project Monitoring Stroomgebieden

Organisatie

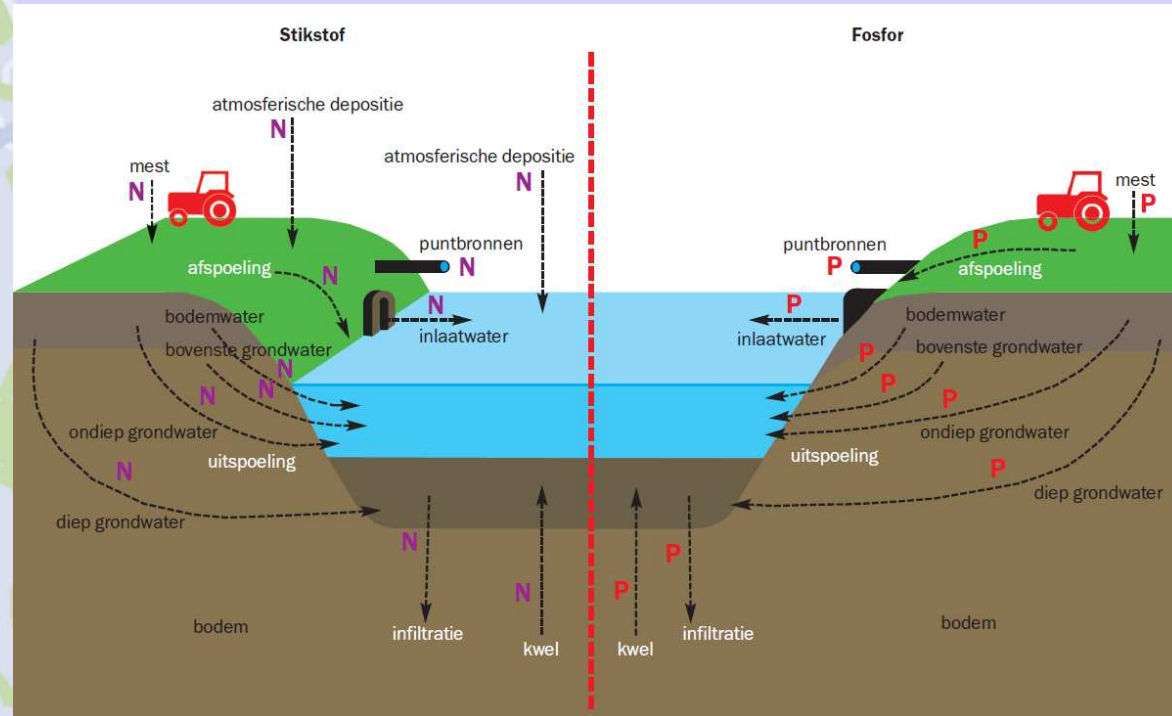
Opdrachtgevers: Ministerie Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en het Ministerie van Infrastructuur en Milieu.

Uitvoerders: Alterra en Deltares

Doel van het project

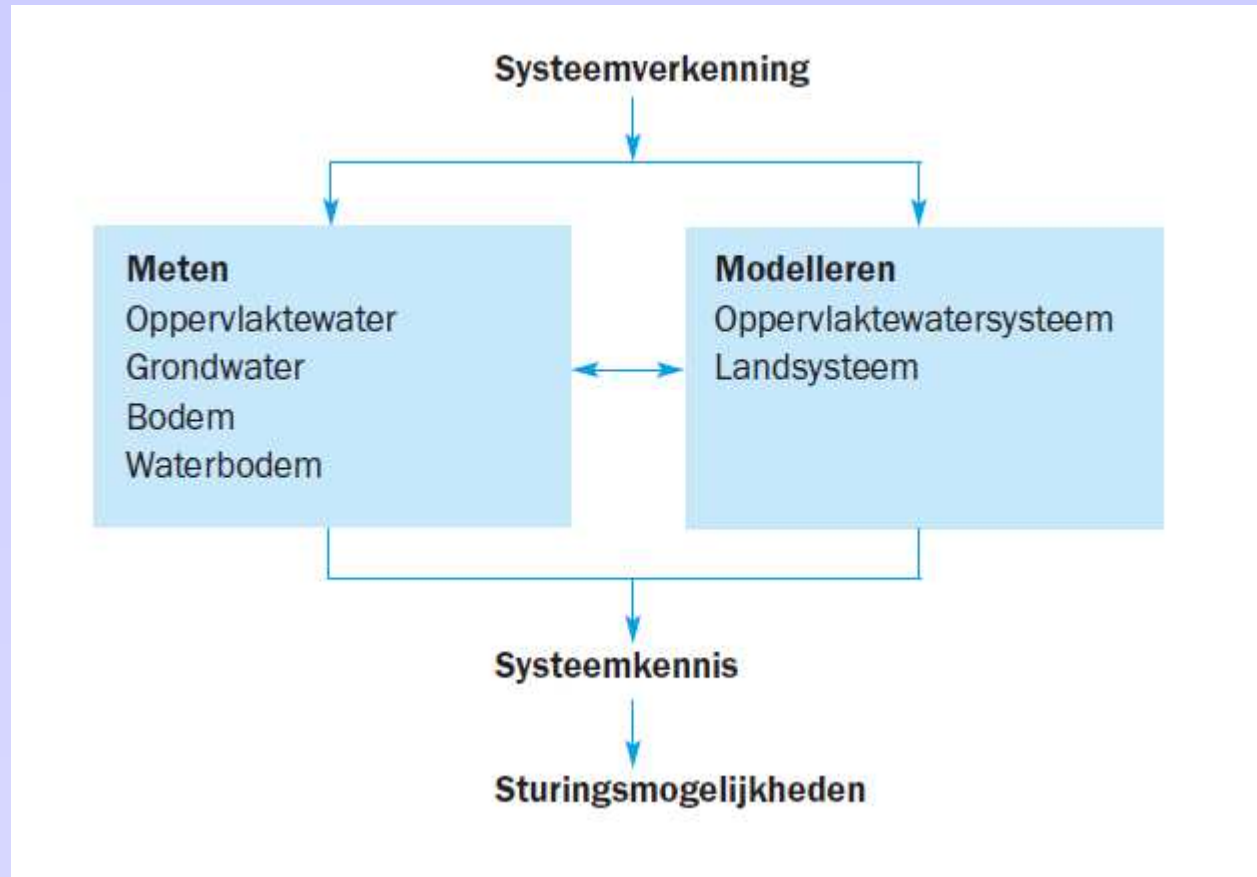
De invloed van het mestbeleid op de kwaliteit van het oppervlaktewater voor stroomgebieden kwantificeren.

De stroomgebieden

De aanpak van het project

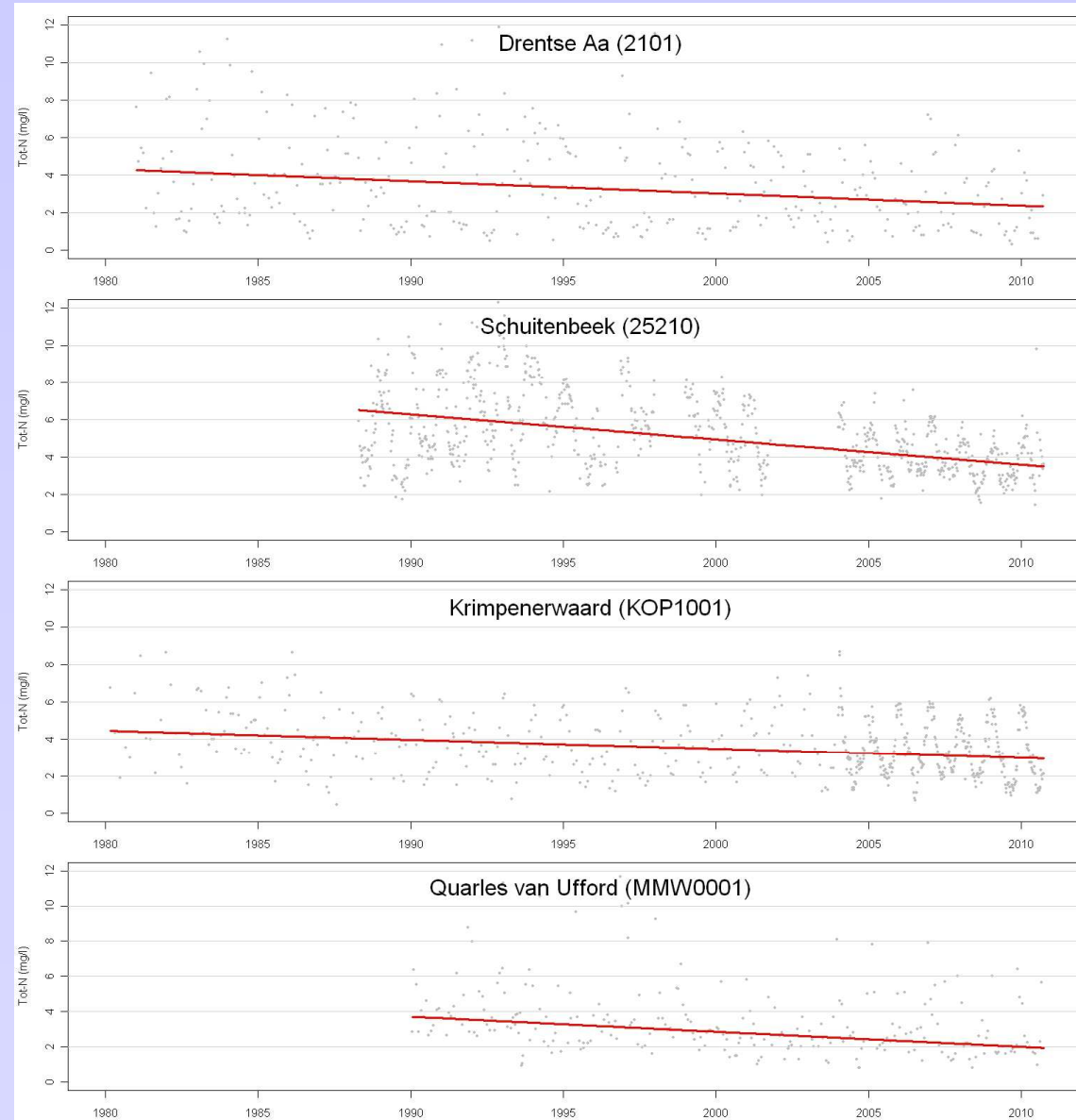

WAT IS DE WATERKWALITEIT IN DE STROOMGEBIEDEN?

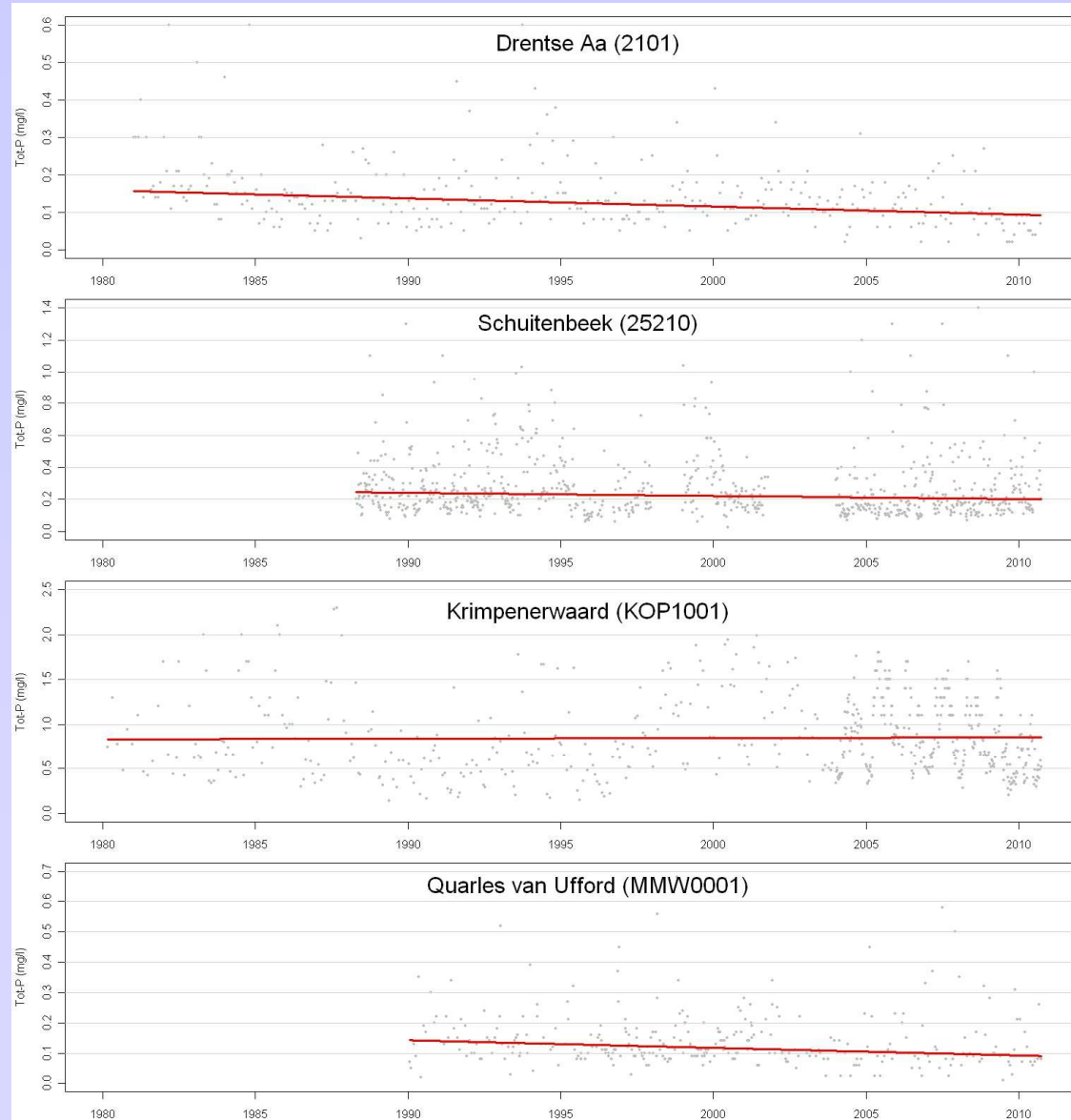
Waterkwaliteit pilotgebieden

Stikstofconcentraties in uitstroompunten

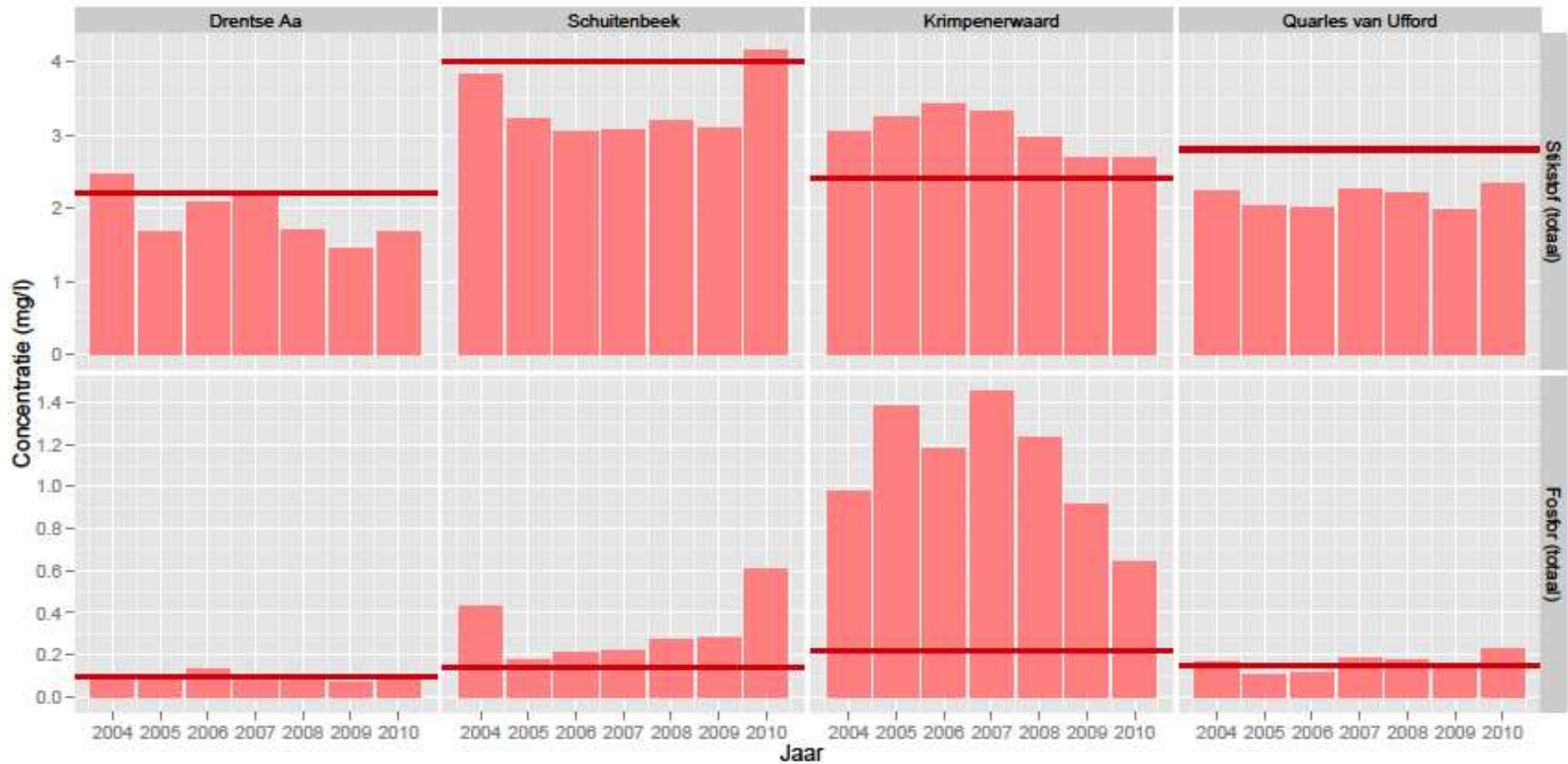
Waterkwaliteit pilotgebieden

Fosforconcentraties in uitstroompunten

Waterkwaliteit pilotgebieden

Gebiedsgemiddelde zomerconcentraties

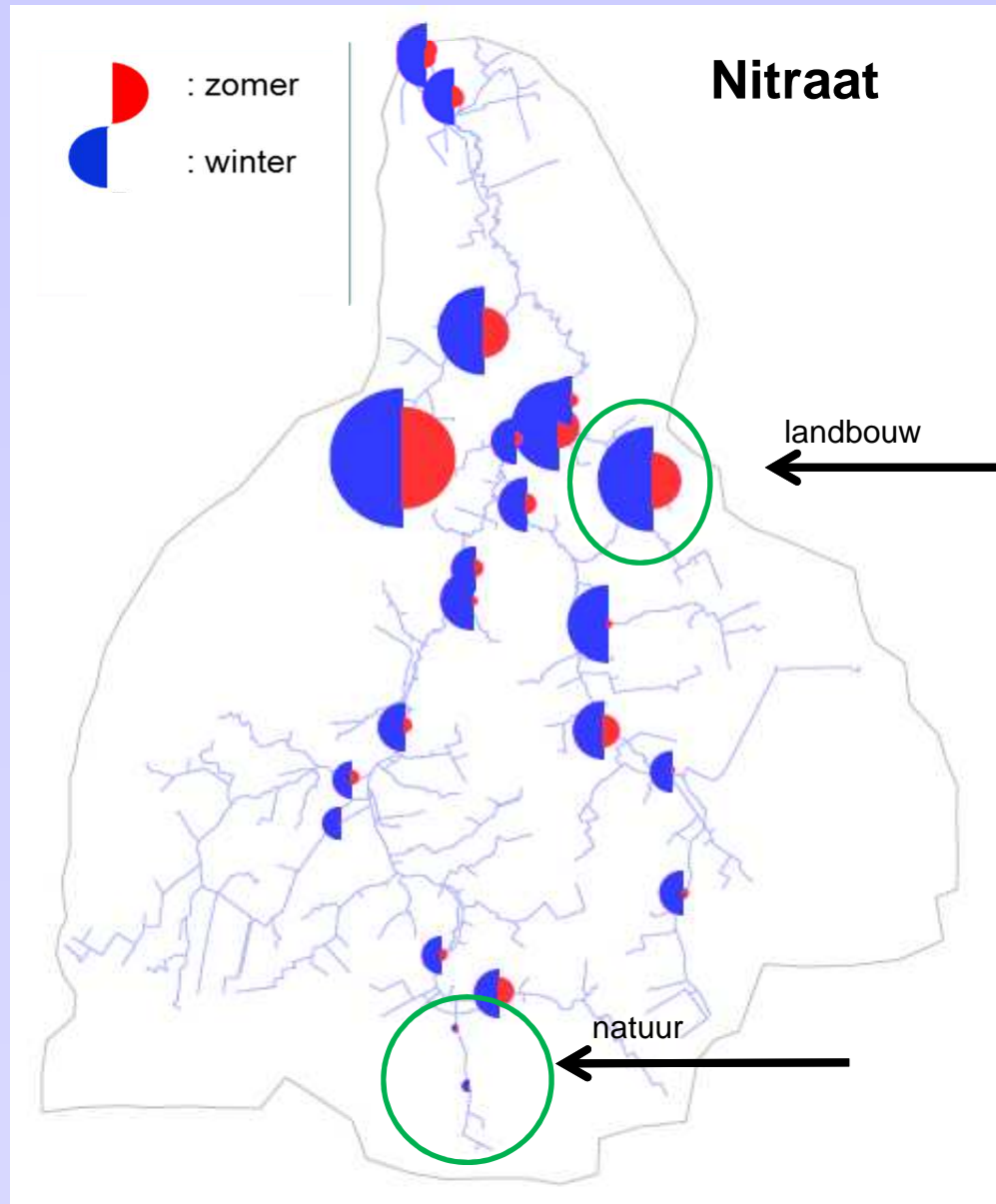

Drentse Aa

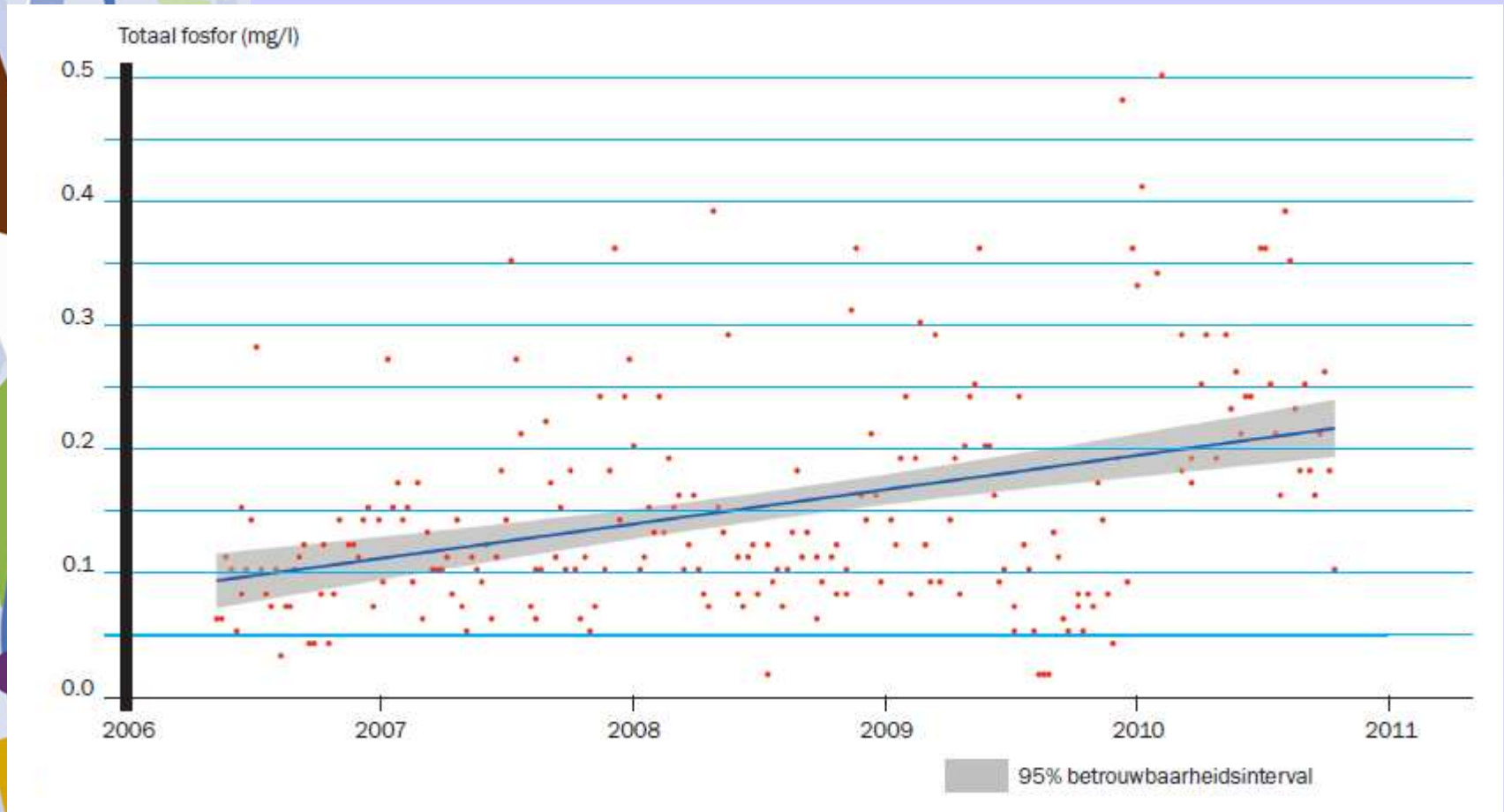
Waterkwaliteit Drentse Aa

Ruimtelijke verschillen stikstof

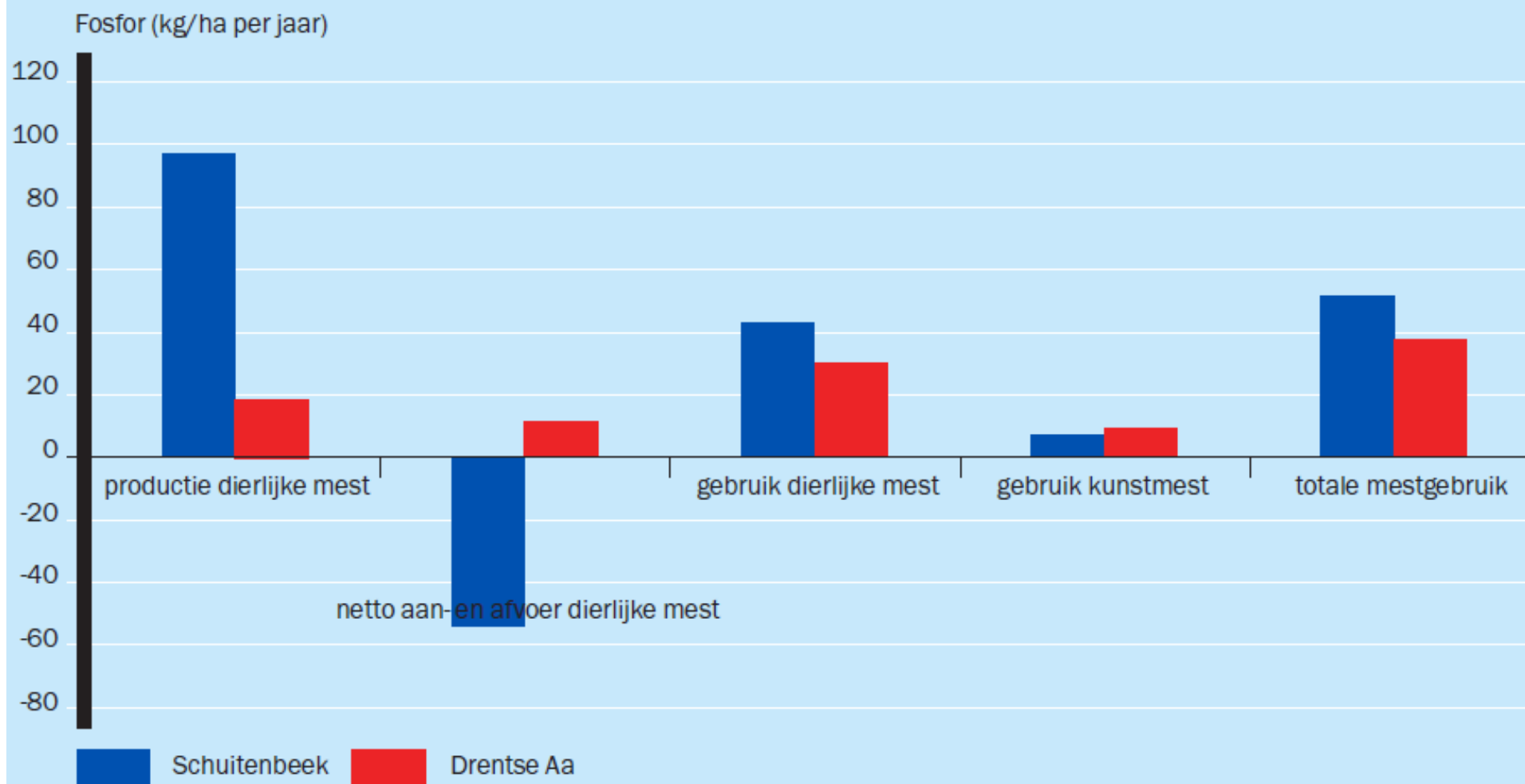
Landbouwgebied Zeegserloopje

Toename fosforconcentraties

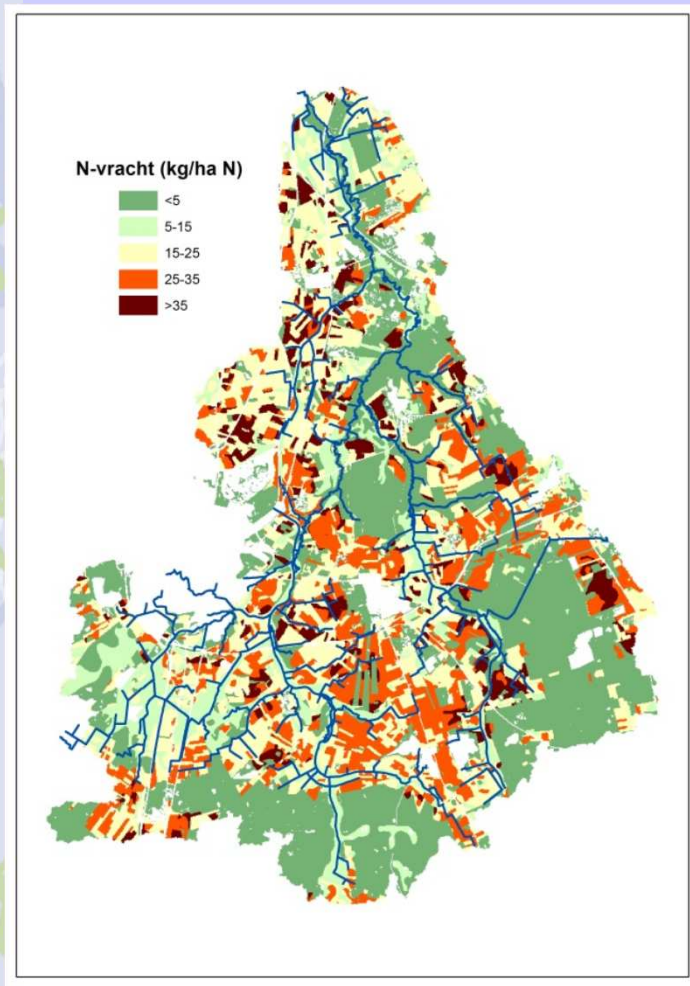
Bron bemesting in zandgebieden

Productie, aanvoer en afvoer, gebruik van mest

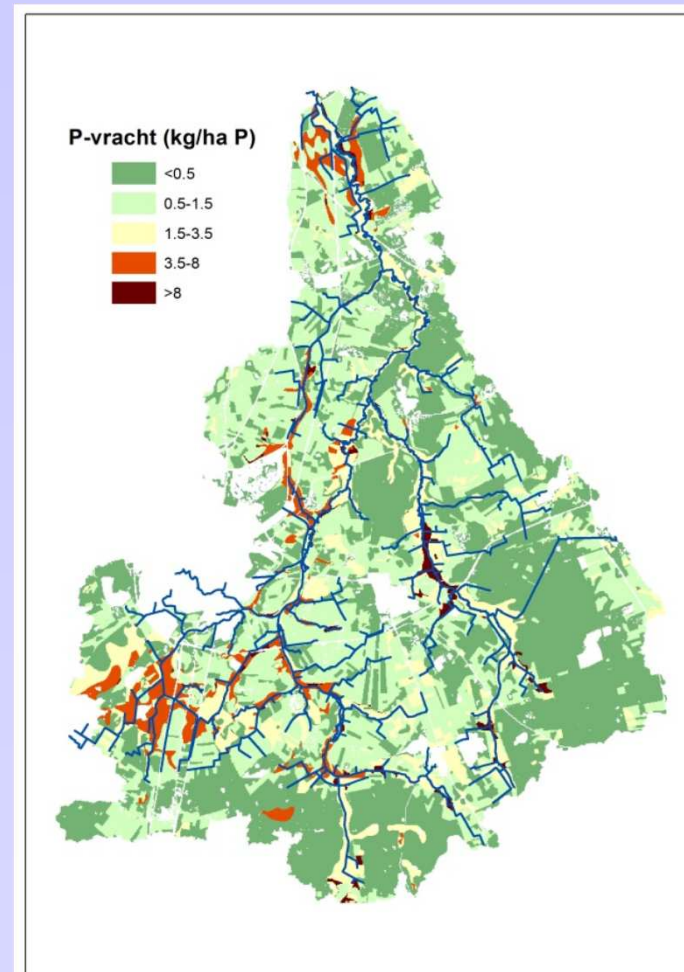

Sturen Drentse Aa

Stikstofvracht diffuus, fosforvracht specifiek

Stikstofvracht komt uit de drogere landbouwgebieden

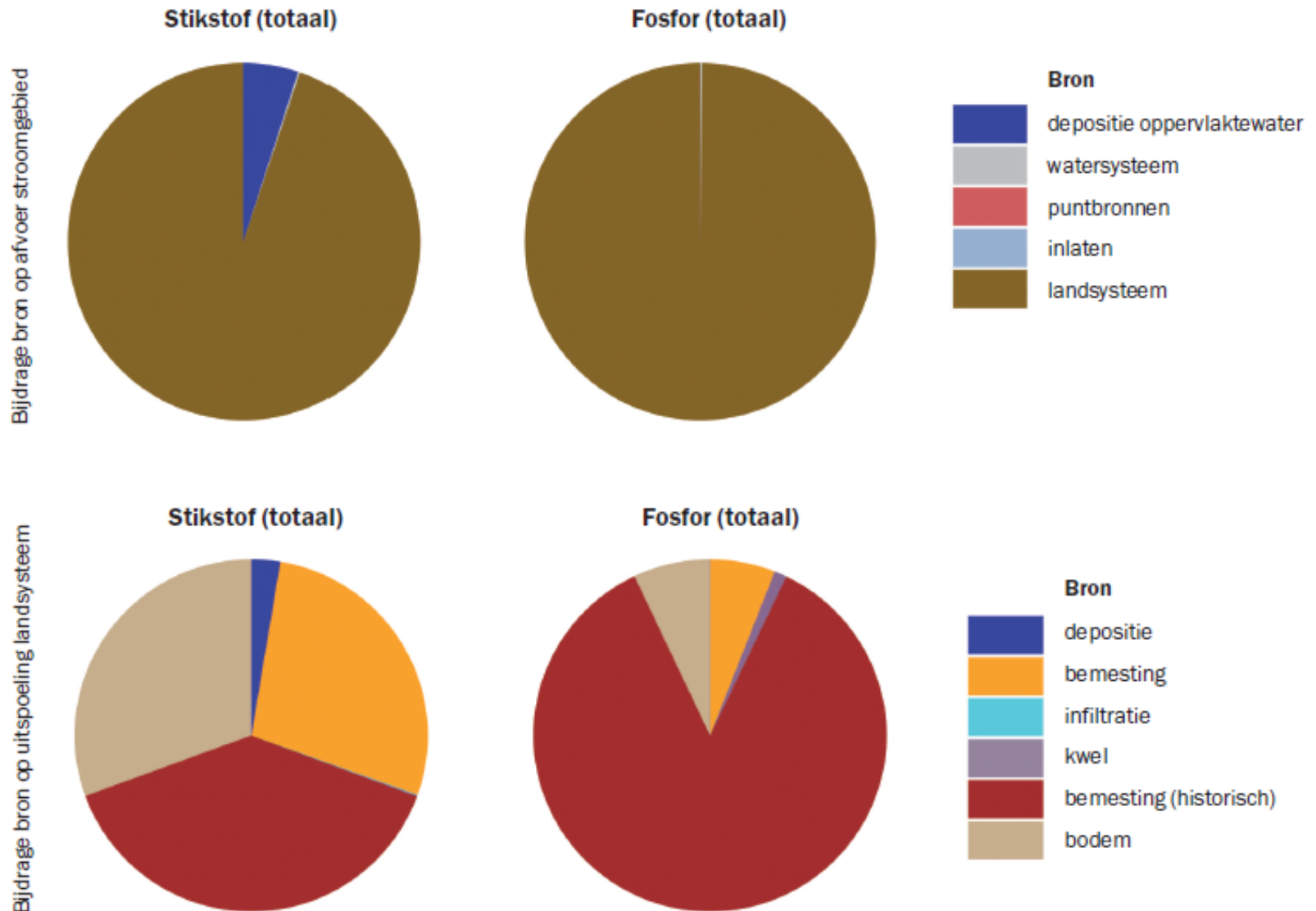
Fosforvracht komt uit de (veen) beekdalen met landbouw

Schuitenbeek

Bronnen nutriënten

Bemesting de belangrijkste bron

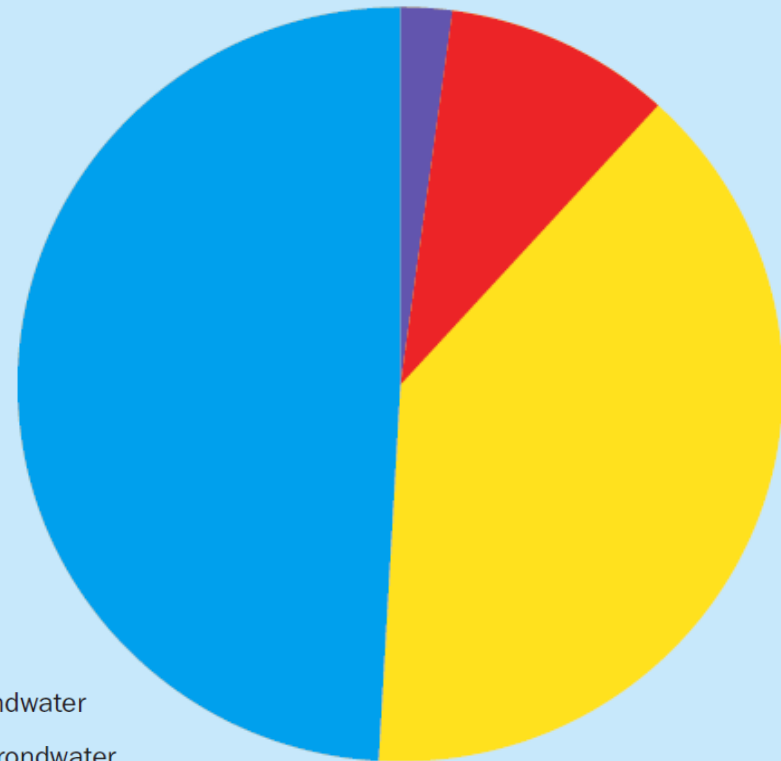
Transportroutes nutriënten

Bijdrage op verschillende diepteniveaus

P-totaal Drentse Aa

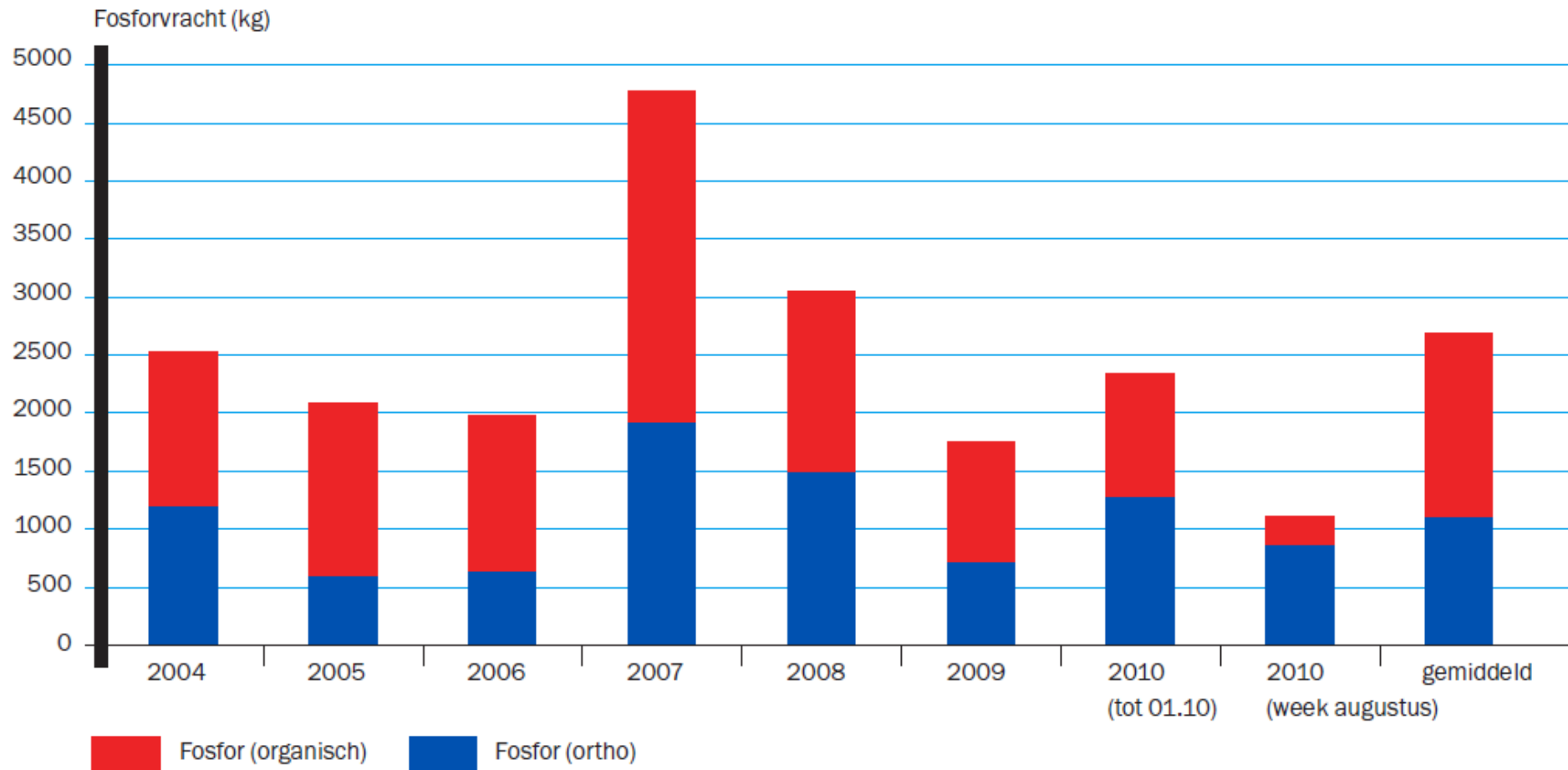

P-totaal Schuitenbeek

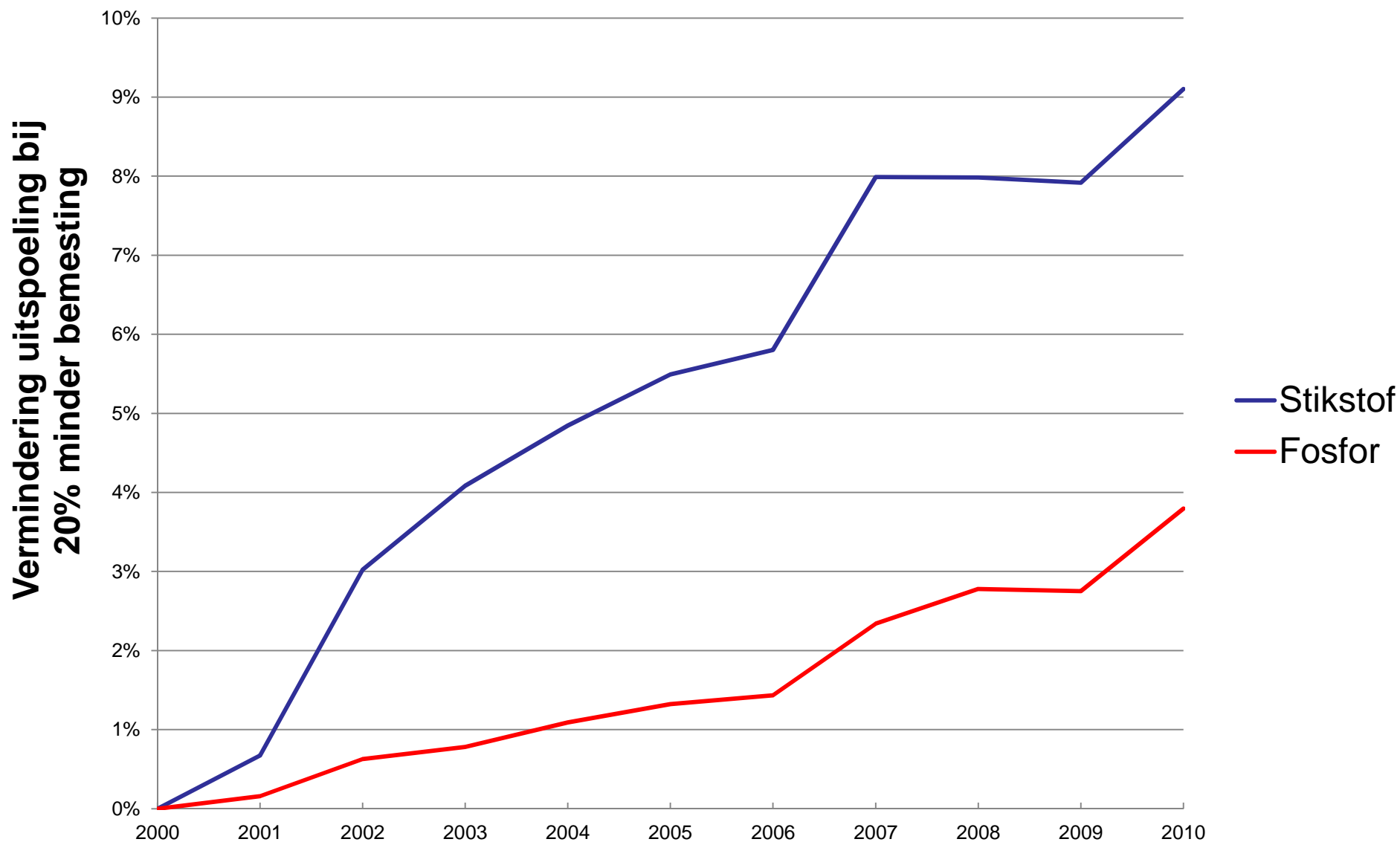
Snelle routes in Schuitembeek

Door regenbui hoge fosforvrachten

Sturen Schuitenbeek

Sneller effect voor stikstof dan voor fosfor

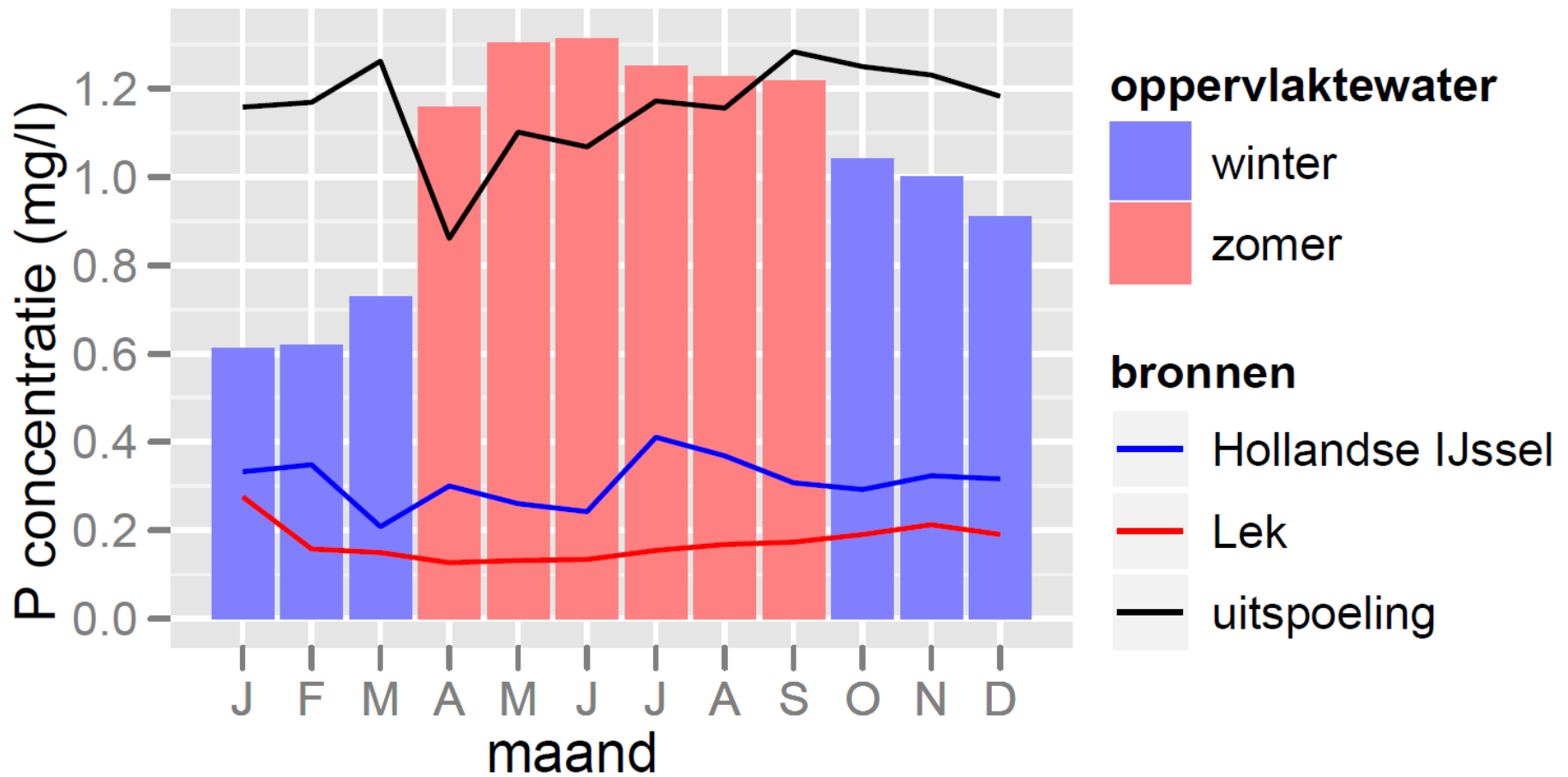

Krimpenerwaard

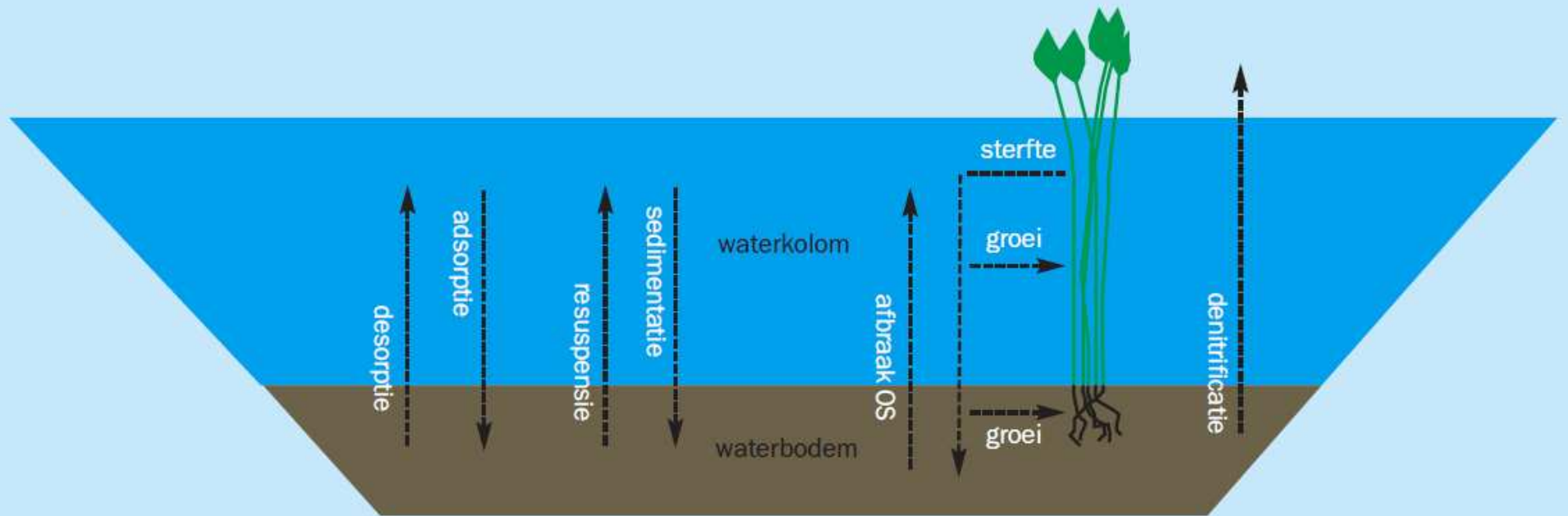
Waterkwaliteit Krimpenerwaard

Inlaatwater is niet de belangrijkste bron voor fosfor

Belangrijk rol waterbodem

Waterbodem levert fosfor na

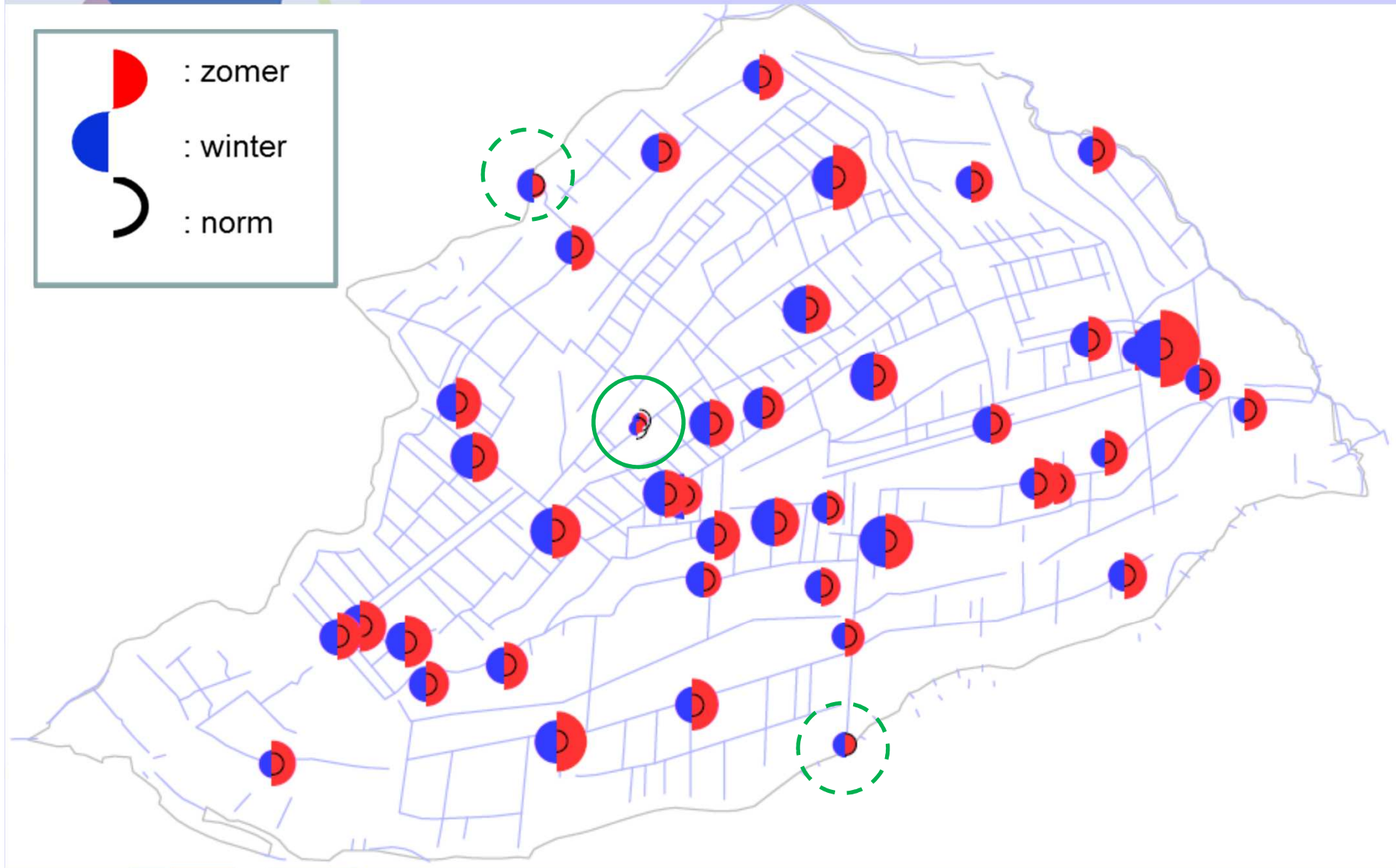
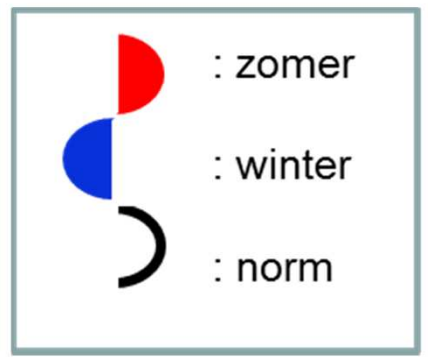

Waterbodem levert fosfor na

Sturen Krimpenerwaard

Lagere fosforconcentraties haalbaar

Quarles van Ufford

Bronnen Quarles van Ufford

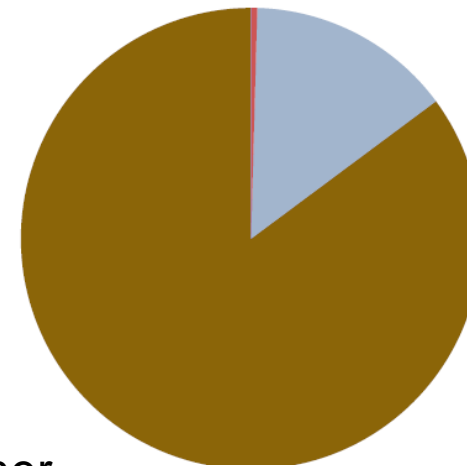
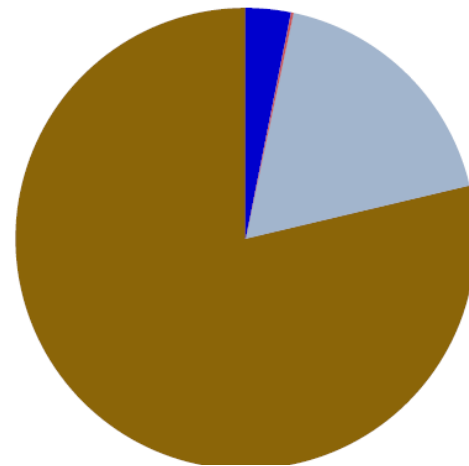
Verschil zomer en winter

Bijdrage bron op afvoer stroomgebied (-)

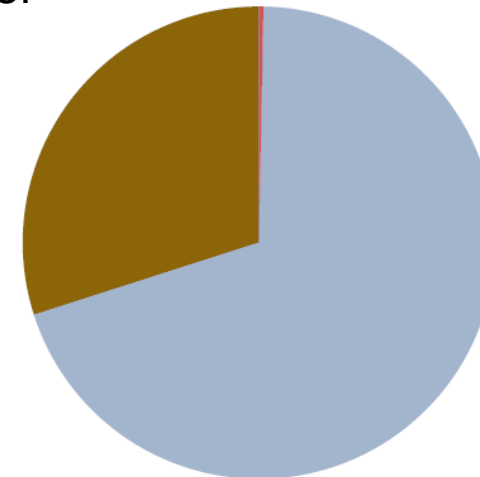
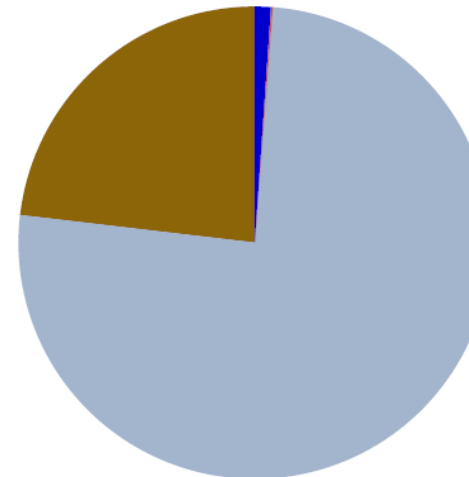
Stikstof (totaal)

Winter

Fosfor (totaal)

Zomer

Bronnen

- Depositie (Opp)
- Watersysteem
- Puntbronnen
- Inlaten
- Landstelsel

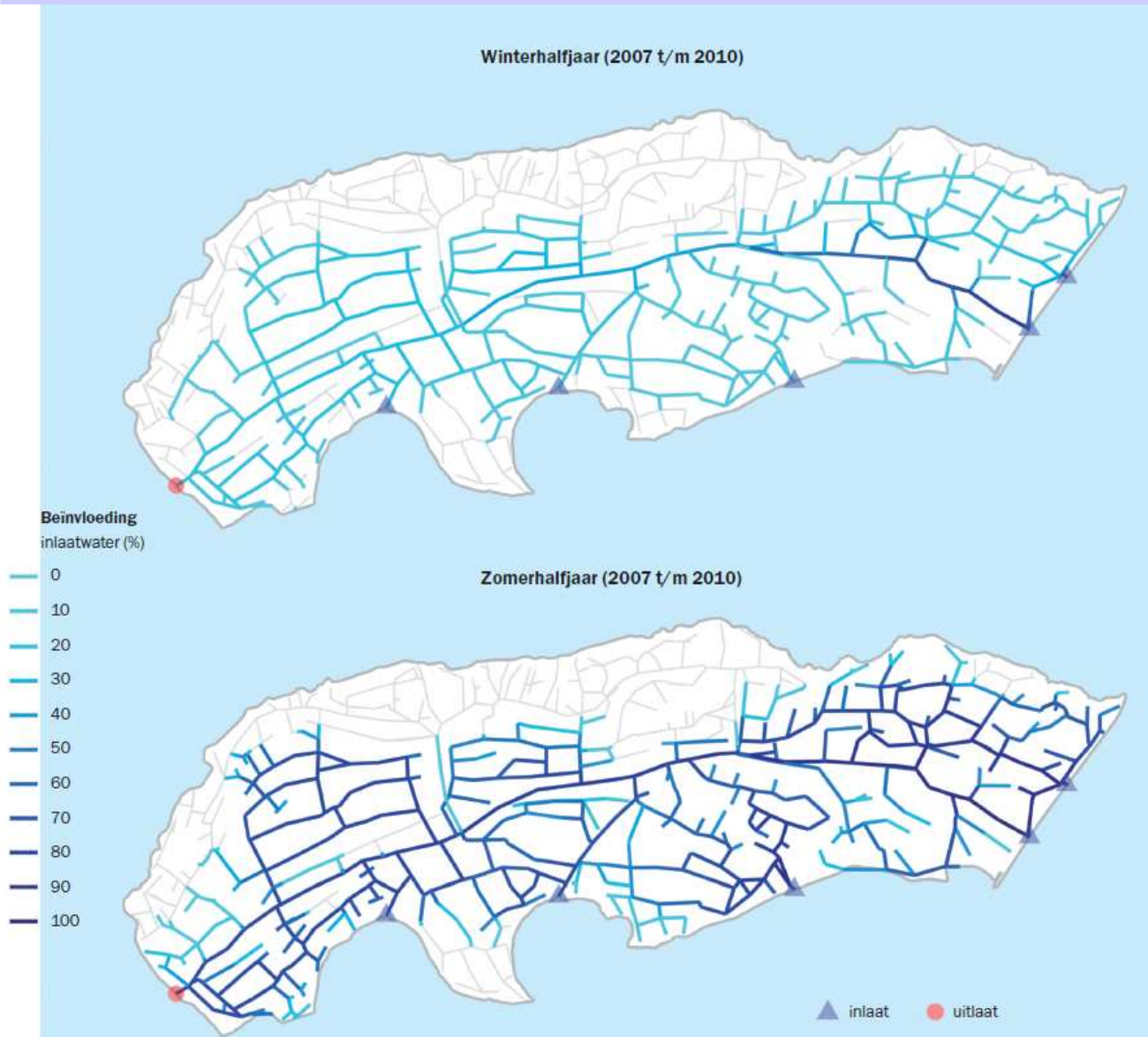
Waar komt inlaatwater?

Tracer: gadolinium

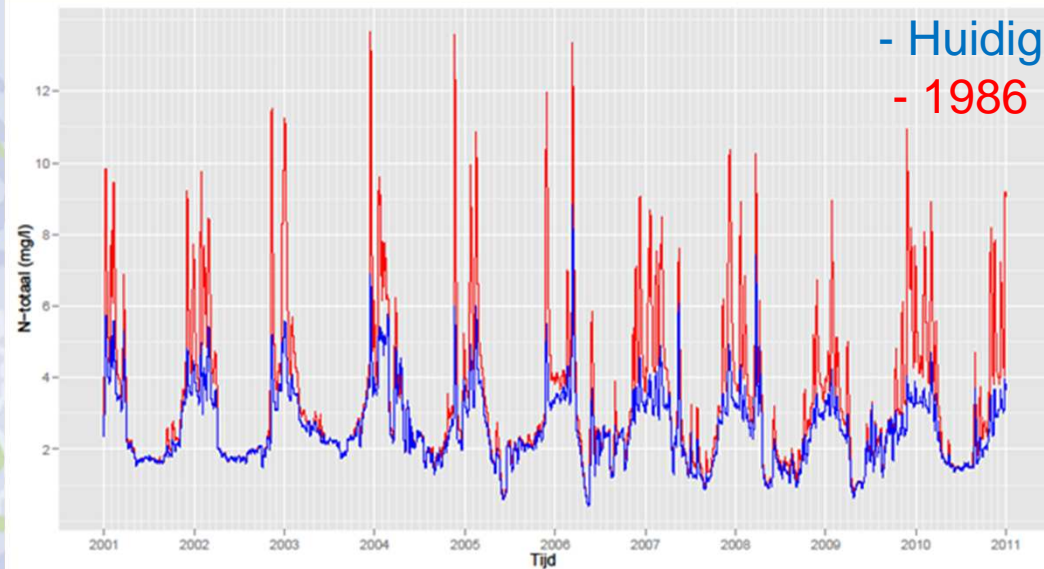
Lokaal verschillen bronnen

Inlaat komt niet overal in Quarles van Ufford

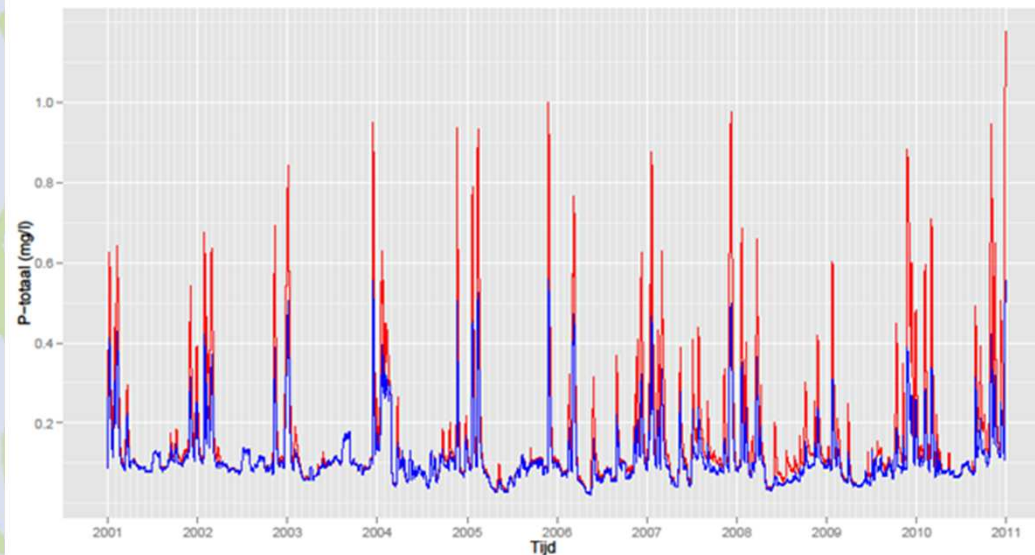
Effect mestbeleid

Wat zou er zijn gebeurd als de bemesting op het niveau van 1986 zou zijn gebleven?

Effect mestbeleid

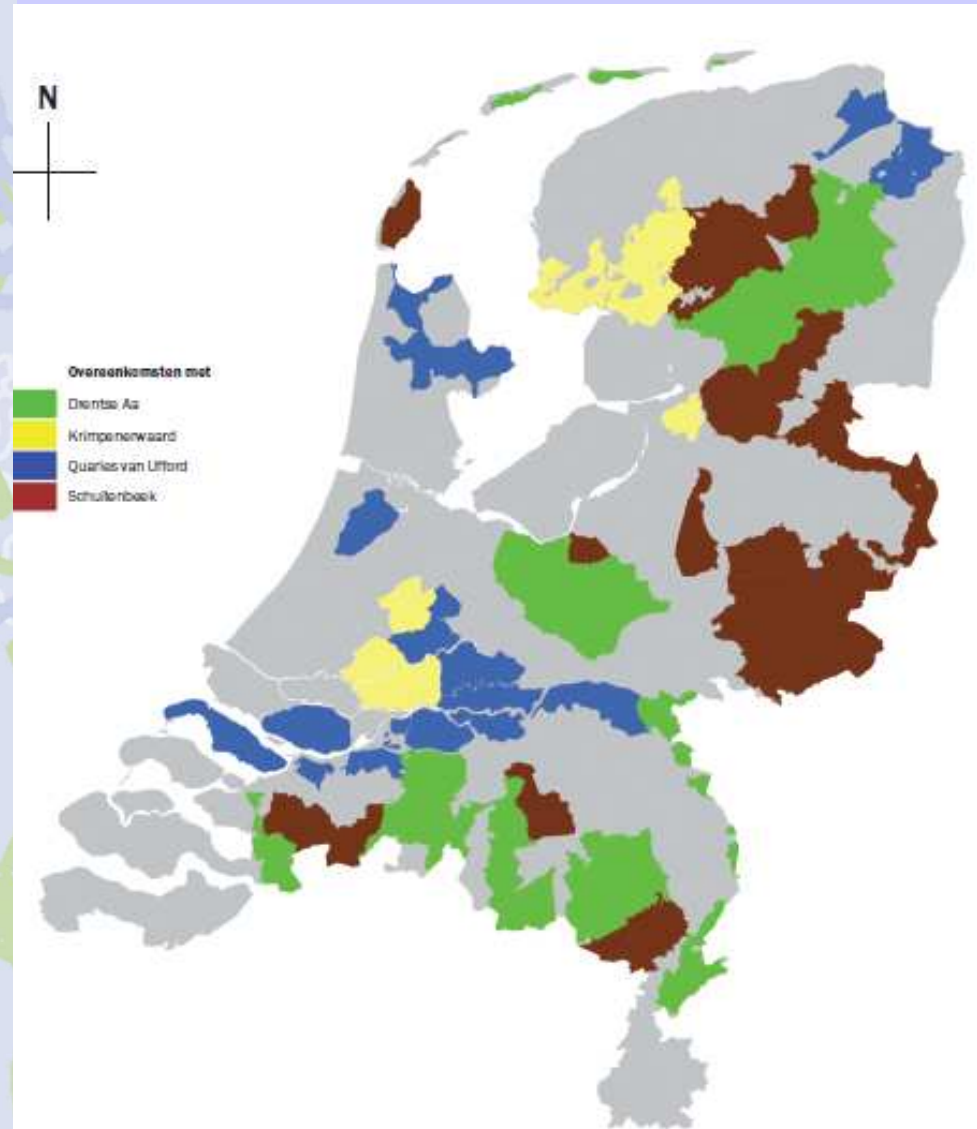
Stikstof
zomer 9%
winter 30%

Effect mestbeleid

Fosfor
zomer 15%
winter 32%

Van proefgebieden naar Nederland

Algemene conclusies

- Er een relatie tussen het mestbeleid en de kwaliteit in het oppervlaktewater
- Het mestbeleid heeft gewerkt
- Sturen op stikstof levert snel effect op
- Sturen op fosfor levert op de langere termijn effect op
- Maatwerk is nodig in gebieden

Wat leveren we op?

- 38 wetenschappelijke rapporten
- Website en nieuwsbrieven
- Een tussenrapport
- Wetenschappelijke review
- Gebiedsbijeenkomsten
- Boek 'Sturen op schoon water'
- Database vol meetinformatie
- Doorgemeten pilotgebieden
- Samenwerking!

2011

Martin Woestenburg, Dorothee van Tol-Leenders

Alterra/Deltares

Sturen op schoon water

Eindrapportage project

Monitoring Stroomgebieden

Bedankt voor uw aandacht!